

SECRETARIAAT DER KATHOLIEKE VLAAMSCHE HOOGSTUDENTEN (SKVH),

begin 1916 aan het front opgericht door studenten en intellectuelen, vooral onder impuls van F. Daels.

Reeds in 1915 was Daels met anderen actief tegen de toenemende immoraliteit. Om deze actie effectiever te voeren werd in februari 1916 het initiatief genomen tot oprichting van het SKVH, dat als eerste activiteit zorgde voor een massale verspreiding van een aantal brochures ter « verzedelijking » van de soldaten. Weldra kreeg het SKVH steun van de militaire autoriteiten en werd het erkend door de geestelijke overheid. Het breidde zijn actie uit tot de Franstalige soldaten onder de naam Hoogstudentenwerking tot zedelijk heil van onze jongens - Propagande universitaire pour la sauvegarde des bonnes mœurs parmi nos soldats, met als leuze Mannenadel uit fierheid der jeugd - Pour être fort sois pur. In mei-juni 1916 werd via inschrijvingslijsten en verkoop van soldatenbriefkaarten een fonds bijeengebracht onder het beheer van Daels, A. van Cauwelaert, H. Gravez en aalmoezenier V. Vangramberen. Hiermee werd in het college van Veurne onder leiding van collegedirecteur Delbaere een permanent secretariaat georganiseerd. Daar werd ook een bibliotheek opgebouwd om, via het beschikbaar stellen van studie- en vakboeken, de soldaten aan te zetten tot geestesarbeid (= het hogere). De boeken werden over het hele front uitgeleend voor de duur van een maand. Tegelijk kwam de idee van hogeschooluitbreiding meer op de voorgrond. Van oktober 1916 af werd de actie der Franstaligen, nu onder eigen leiding, autonoom (SUCW : Secrétariat des universitaires catholiques wallons), al bleven beheer en administratief secretariaat gemeenschappelijk. Hoewel het SKVH allereerst gericht was op de bevordering der zedelijkheid, bracht het Vlaamsgezinden met elkaar in contact, wat aanleiding gaf tot latere Vlaamse frontactie. Toen de legerleiding de soldatenverenigingen in februari 1917 afschafte, kon het SKVH toch blij-

ven doorwerken. In juni 1918 verscheen het eerste nummer van het kritisch-bibliografisch blad Studax, dat oriëntering gaf in vakliteratuur, vooral met het oog op examenvoorbereiding. Ook na de oorlog bleef de, naar Brussel overgebrachte, bibliotheek nog een tijdlang functioneren.

LITERATUUR: Artikelen in *De Stem uit België* (1917); - M. Cordemans, *Dr. A. van de Perre's oorlogsjaren 1914-1918* (1963); - H.J. Elias, *Vijfentwintig jaar Vlaamse beweging 1914-1939*, I (1969).

LOUIS VOS

SEGER REEK pseudoniem van Louis Buyckbeer